

Modeling emotional abuse based on emotional maturity and self-differentiation with the mediating role of marital intimacy

Mehran Sharifi¹, Qumarth Karimi², Omid Moradi³, Shokooh Navabinejad⁴

1. Ph.D Candidate in Counseling, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran. E-mail: Mehransharifi6259@gmail.com

2. Assistant Professor, Department of Psychology, Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran. E-mail: q.karimi@iau-mahabad.ac.ir

3. Associate Professor, Department of Family Counseling, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran. E-mail: moradioma@gmail.com

4. Professor, Department of Consulting, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Kharazmi University, Tehran, Iran. E-mail: Navabinejad93@gmail.com

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article history:

Received 28 October 2023

Received in revised form 26 November 2023

Accepted 31 December 2023

Published Online 21 June 2024

Keywords:

emotional abuse,
emotional maturity,
differentiation of self,
marital intimacy

ABSTRACT

Background: Emotional abuse is a type of interpersonal violence that causes the loss of intimacy and the separation of couples. Lack of marital intimacy along with low emotional maturity will increase the desire for emotional abuse between couples. Factors affecting emotional abuse have been investigated in previous studies, but no study was found that investigated emotional abuse based on emotional maturity and its differentiation with the mediating role of marital intimacy in the researched society.

Aims: The aim of the present study was to determine the pattern of structural relationships of emotional abuse based on emotional maturity and self-differentiation with the mediation role of marital intimacy.

Methods: The method of the current research was descriptive, of the type of structural equations. The statistical population of the research included all the couples who referred to counseling centers in Sanandaj in 2022, from which 222 people were selected through available sampling. The instruments used in the research included emotional abuse (Barahimi, 2008), emotional maturity Yashopersing and (Bahargava, 1991), self-differentiation (Skowron and Friedlander, 1998) and marital intimacy (Asoudeh and Timouri, 2017). Data analysis was analyzed using Pearson correlation method, structural equation modeling and partial least squares (SMARTPLS-3) algorithm and SPSS-23.

Results: The results indicated the fit of the general research model with the experimental data. The findings showed that emotional maturity, self-differentiation and marital intimacy can directly predict emotional abuse ($P < 0.001$). Also, the indirect effect of emotional maturity ($P = 0.001$) and self-differentiation ($P < 0.001$) with the mediation of marital intimacy on emotional abuse was significant.

Conclusion: According to the findings obtained in the current research that low emotional maturity and self-differentiation in the long term causes a decrease in marital intimacy, and this eventually causes emotional harm and the occurrence of marital conflict among couples; Therefore, it is suggested to use methods of teaching emotional maturity and marital intimacy to reduce emotional abuse, and counseling and psychotherapy centers should pay more attention to these variables in predicting emotional abuse of couples.

Citation: Sharifi, M., Karimi, Q., Moradi, O., & Navabinejad, Sh. (2024). Modeling emotional abuse based on emotional maturity and self-differentiation with the mediating role of marital intimacy. *Journal of Psychological Science*, 23(136), 127-144. [10.52547/JPS.23.136.127](https://doi.org/10.52547/JPS.23.136.127)

Journal of Psychological Science, Vol. 23, No. 136, 2024

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.23.136.127](https://doi.org/10.52547/JPS.23.136.127)

✉ **Corresponding Author:** Qumarth Karimi, Assistant Professor, Department of Psychology, Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran.

E-mail: q.karimi@iau-mahabad.ac.ir, Tel: (+98) 9128923306

Extended Abstract

Introduction

Marriage is a type of relationship between a man and a woman who establish the foundation of a family during a legal ceremony (Amjadi et al., 2019) meanwhile, if the family institution does not perform its function properly; The problems and unhealthy relationships that arise in it can be the source of many social harms (Utomo & Alawiyah, 2022). One of the main problems caused by unhealthy relationships in married life is emotional abuse. Emotional abuse is a type of interpersonal violence that includes all forms of non-physical violence and distress caused by verbal and non-verbal actions (Moglia, 2015). In fact, it is an open and hidden behavior that is caused by harming, and finally what a person experiences in the form of emotional abuse will destroy his sense of worth (Zamir, 2022). As the World Health Organization has defined violence as behavior by an intimate partner or ex-partner that causes physical, sexual, or psychological abuse and controlling behaviors, including physical, sexual, and coercive aggression (Sharma et al., 2019). One of the variables related to emotional abuse is emotional maturity (Kratimenos, 2022). Emotional maturity is defined as a person's ability to respond to situations, control emotions and behavior in adults when dealing with others. And emotional maturity results from the realization that nothing or no one else can hurt, provoke or anger a person, unless the person gives this permission to that thing or that person. In fact, emotional maturity is the ability to manage emotions by the individual and evaluate the emotions of others in interpersonal communication in order to make appropriate decisions, the most prominent signs of which are tolerance of adversity and indifference to stimuli that negatively affect the individual. High emotional maturity leads to more marital commitment in life will have (Ghasemi Varniab et al., 2021). Capri and Rani found that emotional maturity has an important contribution in predicting the level of success of people in life and also people with low emotional maturity usually control their emotions less and may respond to a stressful situation only by releasing emotions and maladaptive behaviors;

Because this person is the right alternative method when They do not face stress (Kapri & Rani, 2014). Also, studies show that the wrong attitudes and beliefs about emotional relationships that exist among some families and newly married couples can easily lead to problems and conflicts between couples, and in addition, as a factor It is important to mutually affect the differentiation of couple's infertility. Among other variables related to emotional abuse is self differentiation (Karimzadeh et al., 2017). In a research entitled the mediating role of self-differentiation in the relationship between codependence and emotional abuse in married female students, the results showed that there is a significant relationship between all the components of codependence, self differentiation and emotional abuse. Differentiation is the most important concept of family systems theory and it expresses the level of a person's ability to separate rational and emotional processes from each other. In other words, reaching a level of emotional independence that a person can make independent and rational decisions in emotional and emotional situations, without drowning in the emotional atmosphere of those situations. (Mustafa et al., 2021) showed in a study that self-differentiation as an important and effective factor affects the structure of the family and has profound effects on marital relationships and is one of the important variables predicting the marital satisfaction of women seeking divorce. In fact, people with self-differentiation avoid extreme mixing with others or emotional detachment as a characteristic mechanism of anxiety and maintain autonomy, self regulation, self-efficacy and my position in a logical way (Bashi Abdolabadi et al., 2022).

In another study, Rafezi and Sabouri found that among the subscales of their differentiation, only the emotional avoidance subscale had an inverse and significant relationship with marital intimacy and was able to explain the variance of marital intimacy (Rafezi & Sabouri, 2022). Also, the results show that marital intimacy is also related to emotional abuse (Tariveh et al., 2019). The capacity of intimacy depends on the background of the couple's family of origin, where the current values, behaviors, and attitudes guiding intimacy have been formed.

Intimacy experiences are built in social and cultural relationships of a family. Relationships among family members are important in creating intimacy. Marital intimacy and a person's general health have a direct and meaningful relationship to the extent that the lack of intimacy and boredom of couples is associated with general weakness, low immune system and cardiovascular problems (Tavakoli & Jafari, 2020). Mirzaei Kandari et al found that between self-differentiation and marital conflict; between self-differentiation and emotional maturity; between family orientation and emotional maturity; between family orientation and marital conflict; between intimacy and marital conflict; and there is a significant relationship between emotional maturity and marital conflict (Mirzaei Kandari et al., 2020). Accordingly, when intimate relationships between husband and wife are damaged and marital understanding is reduced, destructive and negative consequences are created in the mental health of the family as well as the mental health of the children. Therefore, increasing understanding and marital compatibility and facilitating the family environment as one of the primary mental health measures It is considered to be of great importance in educational fields (Li & Liu, 2020).

Therefore, despite the necessity that is felt in the field of creating mental health and securing and empowering families, there is a basic research gap in this field (Shamsaie et al., 2022). By examining the antecedents of emotional abuse, he identified some problems related to couples and took steps to improve marital relations between couples. So far, no study in the country has explained the relationship between emotional maturity and self-differentiation with emotional abuse with the mediating role of marital intimacy. Therefore, conducting this research can have important implications for family-related organizations and counseling centers. Finally, according to the material presented above, the current research seeks to answer the basic question of whether the causal model of emotional abuse based on emotional maturity and self-differentiation with the mediation role of marital intimacy in couples referring to counseling centers in Sanandaj is appropriate. Is it good?

Method

The method of this research was descriptive and structural equation modeling. The statistical population of the research included all the couples who referred to counseling centers in Sanandaj in 2021-2022, out of which 222 people were selected through available sampling method and since the minimum sample size required in structural models is 200 people (Homan, 2005). In the present study, taking into account the possibility of sample loss, 235 people were included in the study, and after removing the distorted data, 222 questionnaires were included in the statistical analysis. The entry criteria of the participants were: married men and women with literacy, having children, volunteers to participate in the research, and the exit criteria included incomplete completion of the research tools and unwillingness to participate in the research. Finally, people were assured that all information is confidential and will be used for research purposes; In order to respect privacy, the names and surnames of the participants were not recorded. Research tools included emotional abuse questionnaire, emotional maturity, self-differentiation and marital intimacy.

Results

Demographic information showed that there were 87 married men (39.18 percent) and 135 married women (60.81 percent). In terms of duration of married life, 28 people 1 to 3 years (12.61 percent), 30 people 3 to 5 years (13.51 percent), 26 people 5 to 7 years (11.71 percent), 28 people 7 to 9 years (12.61 percent) and 110 people were more than 9 years (49.54%). 41 people have a diploma (18.46 percent), 20 people have an associate degree (9 percent), 87 people have a bachelor's degree (39.18 percent), 52 people have a master's degree (23.42 percent) and 22 people had a doctorate degree (9.90 percent). Also, 49 people have no children (22.07 percent), 92 people have 1 child (41.44 percent), 66 people have 2 children (29.72 percent), 12 people have 3 children (5.40 percent) and 2 people had 4 children (0.90 percent) and 1 person had 5 children or more (0.45 percent).

Table 1. Mean, standard deviation and Pearson correlation coefficients related to research variables

Variables	1	2	3	4	Mean	standard deviation	minimal	Maximum
1. Emotional Abuse	-				247/33	39/16	152	318
2. Emotional Maturity	-0/438	-			105/61	20/42	69	139
3. Self Differentiation	-0/324	0/013	-		122/85	23/65	75	187
4. Marital Intimacy	-0/716	0/409	0/374	-	93/69	19/20	58	124

Table 1 shows the correlation matrix, mean and standard deviation, minimum and maximum variables of the research. Table 1 shows the correlation matrix, average, standard deviation, minimum data and maximum data among the research variables. According to the results of the table, there was a significant positive correlation between emotional maturity with marital intimacy and self-differentiation with marital intimacy, as well

as a significant negative correlation between emotional abuse with emotional maturity, emotional abuse with self-differentiation, and emotional abuse with marital intimacy. Also, the normality of the data in the variable of emotional abuse ($P=0.167$), emotional maturity ($P=0.200$), self-differentiation ($P=0.183$) and marital intimacy ($P=0.095$) through the Kolmogorov Smirnov test. Confirmed.

Table 2. Collinearity indices, direct and indirect effects and effect size

path	VIF	B	T	P	Effect size
Emotional Maturity to Emotional Abuse	1/790	-0/320	5/416	0/001	-0/221
Self Differentiation to Emotional Abuse	2/108	-0/221	3/283	0/001	-0/147
Marital Intimacy to Emotional Abuse	1/650	-0/659	8/589	0/001	-0/390
		Indirect effect			
Emotional Maturity to Marital Intimacy to Emotional Abuse		0/157	2/453	0/001	0/127
Self Differentiation to Marital Intimacy to Emotional Abuse		0/130	2/321	0/001	0/118

In order to check the collinearity of the variables, tolerance index and variance inflation factor were used. As the results of Table 2 show, the condition of non-collinearity has been met. Also, in order to evaluate the internal model of path coefficients along with t values, significance level and confidence interval for direct and indirect effects are presented in Table 2. The results obtained in Table 2 indicate that emotional maturity has a positive and significant effect on emotional abuse and self-differentiation on emotional abuse ($p<0.05$). Also, the effect of emotional maturity and self-differentiation due to marital intimacy on emotional abuse is significant ($p<0.05$). The effect size indicates the direct effect of emotional maturity on emotional abuse -0.320, self-differentiation on emotional abuse -0.221, marital intimacy on emotional abuse -0.659, as well as the indirect effect of emotional maturity on emotional abuse with the mediating role of marital intimacy. 0.157 and its differentiation on emotional abuse with the mediating role of marital intimacy was 0.130.

Conclusion

The present study was conducted with the aim of modeling emotional abuse based on emotional maturity and self-differentiation with the mediation role of marital intimacy. The first finding of the research showed that emotional maturity has a significant negative effect directly with emotional abuse. This finding was consistent with the results of Afkhamzadeh et al (2023), Erses et al (2022) and Kratimenos (2022). In explaining this finding, it can be acknowledged that emotional maturity is the ability to face the realities of life and analyze the details of those events, the ability to have a positive interpretation of unfortunate events and experiences in life, the ability to learn from failures and bitter life experiences, the ability to accept Failures and failures, the ability to control anger and get rid of Impulsive behaviors are described (Mirzaei Kandari et al., 2020). Therefore, people with high emotional maturity will experience less emotional abuse in their relationships by using the mechanism of positive attitude towards life events, control of their emotions and feelings, as well as the ability to analyze in marital relationships. Undoubtedly, the

ability to overlook and forgive each other's mistakes, which is one of the signs of emotional maturity, will lead to the control of emotional abuse. Another finding of the research based on the significant and direct effect of self-differentiation on emotional abuse was in line with the results of Mustafa et al (2021). In explaining this finding, it can be stated that people with high differentiation characteristic will control their reactions in a logical way and on the opposite point, people with low differentiation are more inclined to emotional and emotional reactions and have a high level of stress. they experience (Bhagat et al., 2016). Other research findings showed that marital intimacy has a negative and significant relationship with emotional abuse. This finding was consistent with the results of Triveh et al (2020). In explaining this finding, it can be said that in fact intimacy provides the foundation for a person's satisfaction and dissatisfaction with life, because the couple's commitment strengthens the relationship and is positively associated with marital compatibility. The common element in most troubled relationships is that couples do not meet each other's needs for intimacy, so a way to increase intimacy in the relationship should be revived. The next finding of the research showed that emotional maturity through marital intimacy indirectly had a significant effect on emotional abuse; The results of this finding are consistent with the results of Shaghaghi et al (2022). In explaining this finding, it can be said that high emotional maturity will lead to more marital commitment in life, and a person who will experience a higher level of marital intimacy is able to present himself in a more favorable way in relationships and meet his needs. Express more effectively to your partner and spouse. Marital satisfaction can be higher in couples who have a higher level of intimacy; In other words, couples with high intimacy are more capable of facing problems and changes related to their relationship, and as a result, they will experience higher marital commitment (Ghasemi Varniab et al., 2021). And in this way, the amount of emotional abuse decreases with the increase of marital intimacy and emotional maturity of the couple. Another finding of the research about the significant effect of self-differentiation through marital intimacy

on emotional abuse was consistent with the results of Rafazi and Sabouri (2022) and Safarzadeh Shiralil and Bavi (2019). In explaining this finding, it can be stated that couples with high differentiation will definitely experience higher marital intimacy, and couples with low differentiation have less ability to make rational decisions in dealing with life issues and problems and decide more with their emotions. Also, these couples face problems due to their dependence on their previous family system and the interference of the two systems, which causes conflicts and dissatisfaction to increase. These anxieties arising from the lack of differentiation of spouses in life lead to disagreements between couples and cause a decrease in intimacy (Bagheri et al., 2019). As a result, couples who have high differentiation will experience less emotional abuse in the family environment through high marital intimacy. In general, the results of the present study showed that emotional maturity and self-differentiation were directly and indirectly related to the mediation of marital intimacy with emotional abuse, and according to the significant effect of emotional maturity, self-differentiation and marital intimacy on abuse emotional and also by training these variables and holding workshops in this field, couples can be helped in the field of improving compatibility and reducing emotional abuse in married life.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the doctoral dissertation of the first author in the counseling field of the Islamic Azad University, Sanandaj branch, with code of ethics It is IR.IAU.SDJ.REC.1400.045. In order to maintain ethical principles in this research, it was tried to collect data after obtaining the consent of the participants. Also, the participants were assured about confidentiality in maintaining personal information and providing results without specifying names and ID details of individuals.

Funding: This study was conducted as a PhD thesis with no financial support.

Authors' contribution: The first author was the senior author, the second were the supervisors and the third and fourth was the advisors.

Conflict of interest: the authors declare no conflict of interest for this study.

Acknowledgments: We hereby thank and appreciate all the people who have cooperated in this research.

مدل یابی آزار عاطفی بر اساس بلوغ عاطفی و تمایز یافتگی خود با نقش میانجی صمیمیت زناشویی

مهران شریفی^۱، کیومرث کریمی^{۲*}، امید مرادی^۳، شکوه نوایی نژاد^۴

۱. دانشجوی دکتری تخصصی مشاوره، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.

۲. استادیار، گروه روانشناسی، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران.

۳. دانشیار، گروه مشاوره خانواده، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.

۴. استاد، گروه مشاوره دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۲/۰۸/۰۶

بازنگری: ۱۴۰۲/۰۹/۰۵

پذیرش: ۱۴۰۲/۱۰/۱۰

انتشار برخط: ۱۴۰۳/۰۴/۰۱

کلیدواژه‌ها:

آزار عاطفی،

بلوغ عاطفی،

تمایز یافتگی خود،

صمیمیت زناشویی

زمینه: آزار عاطفی نوعی خشونت بین فردی است که سبب از بین رفتن صمیمیت و جدایی زوجین را در پی دارد. فقدان صمیمیت زناشویی همراه با بلوغ عاطفی پایین میل به آزار عاطفی در بین زوجین را افزایش خواهد داد. در مطالعات پیشین عوامل مؤثر بر آزار عاطفی مورد بررسی قرار گرفته است، اما مطالعه‌ای که آزار عاطفی بر اساس بلوغ عاطفی و تمایز یافتگی خود با نقش میانجی گری صمیمیت زناشویی را در جامعه مورد پژوهش بررسی کند، یافت نشد.

هدف: هدف پژوهش حاضر تعیین الگوی روابط ساختاری آزار عاطفی بر اساس بلوغ عاطفی و تمایز یافتگی خود با نقش میانجی گری صمیمیت زناشویی بود.

روش: روش پژوهش حاضر توصیفی، از نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر سنندج در سال ۱۴۰۱ بود که از میان آن‌ها ۲۲۲ نفر از طریق روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده در پژوهش شامل پرسشنامه آزار عاطفی (براهیمی، ۲۰۰۸)، پرسشنامه بلوغ عاطفی (سینگ و بهارگاو، ۱۹۹۱)، پرسشنامه تمایز یافتگی خود (اسکورن و فریدلندر، ۱۹۹۸) و پرسشنامه صمیمیت زناشویی (آسوده و تیموری، ۱۳۸۷) بود. تحلیل داده‌ها با استفاده از روش همبستگی پیرسون، مدل سازی معادلات ساختاری و الگوریتم حداقل مربعات جزئی 3-SMARTPLS و SPSS 23 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج حاکی از برازش مدل کلی پژوهش با داده‌های تجربی بود. یافته‌ها نشان داد بلوغ عاطفی، تمایز یافتگی خود و صمیمیت زناشویی به صورت مستقیم قادر به پیش‌بینی آزار عاطفی هستند ($P < 0/001$). هم‌چنین، اثر غیرمستقیم بلوغ عاطفی ($P < 0/001$) و تمایز یافتگی خود ($P < 0/001$) با میانجی گری صمیمیت زناشویی بر آزار عاطفی معنادار بود.

نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های بدست آمده در پژوهش حاضر که بلوغ عاطفی پایین و تمایز یافتگی خود در بلند مدت سبب کاهش صمیمیت زناشویی می‌شود و این امر به مرور باعث ایجاد آزار عاطفی و بروز تعارض زناشویی در بین زوجین می‌شود؛ لذا پیشنهاد می‌شود برای کاهش آزار عاطفی از روش‌های آموزش بلوغ عاطفی و صمیمیت زناشویی استفاده کرد و توجه بیشتر مراکز مشاوره و روان‌درمانی به این متغیرها در پیش‌بینی آزار عاطفی زوجین ضروری به نظر می‌رسد.

استاد: شریفی، مهران؛ کریمی، کیومرث؛ مرادی، امید؛ و نوایی نژاد، شکوه (۱۴۰۳). مدل یابی آزار عاطفی بر اساس بلوغ عاطفی و تمایز یافتگی خود با نقش میانجی صمیمیت زناشویی.

مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۳۶، ۱۴۴-۱۲۷.

مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۳۶، ۱۴۰۳. DOI: [10.52547/JPS.23.136.127](https://doi.org/10.52547/JPS.23.136.127)

© نویسنده‌گان.

✉ نویسنده مسئول: کیومرث کریمی، استادیار، گروه روانشناسی، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران. رایانامه: q.karimi@iau-mahabad.ac.ir

تلفن: ۰۹۱۲۸۹۲۳۳۰۶

مقدمه

ازدواج نوعی از رابطه بین زن و مرد می‌باشد که طی مراسمی قانونی بنیان یک خانواده را پایه‌ریزی می‌کنند (امجدی و همکاران، ۱۳۹۹). در این میان اگر نهاد خانواده کارکرد خود را به درستی اجرا نکند؛ مشکلات و روابط ناسالم بوجود آمده در آن می‌تواند منشأ بسیاری از آسیب‌های اجتماعی باشد (اتومو و آلاویا، ۲۰۲۲). یکی از مشکلات اساسی بر اثر بوجود آمدن روابط ناسالم در زندگی زناشویی آزار عاطفی^۱ است. آزار عاطفی نوعی خشونت بین فردی است که شامل تمامی اشکال خشونت غیر جسمی و پریشانی ناشی از اقدامات کلامی و غیر کلامی می‌شود (موگلیا، ۲۰۱۵). در واقع رفتار آشکار و پنهانی است که به سبب آسیب رساندن ایجاد می‌شود و سرانجام آنچه که یک فرد به شکل آزار عاطفی تجربه می‌کند حس ارزشمندی او را از بین خواهد برد (زمیر، ۲۰۲۲). همچنان‌که سازمان بهداشت جهانی^۲ خشونت را رفتار توسط شریک صمیمی یا شریک زندگی سابق که باعث آسیب روانی جسمی، جنسی یا سوء استفاده روانشناختی و رفتارهای کنترل‌کننده و شامل پرخاشگری جسمی، جنسی و اجبار می‌شود، تعریف کرده است (شارما و همکاران، ۲۰۱۹). از متغیرهای مرتبط با آزار عاطفی، بلوغ عاطفی^۳ است (کراتیمینوس، ۲۰۲۲). بلوغ عاطفی به عنوان توانایی فرد در پاسخگویی به موقعیت‌ها، کنترل احساسات و رفتار در بزرگسالان هنگام برخورد با دیگران تعریف می‌شود (بهاگات و همکاران، ۲۰۱۶) و بلوغ عاطفی ناشی از تحقق این درک است که هیچ چیز یا هیچ‌کس دیگری نتواند فرد را بیازارد و تحریک یا عصبانی کند، مگر اینکه فرد این اجازه را به آن چیز یا آن فرد بدهد (اصغری ابراهیم آباد و همکاران، ۱۳۹۵). در واقع بلوغ عاطفی عبارت است از توانایی مدیریت عواطف توسط خود فرد و ارزیابی احساسات دیگران در ارتباطات بین فردی جهت اخذ تصمیمات مناسب است که برجسته‌ترین علائم آن تحمل ناملایمات و بی‌تفاوتی به محرک‌هایی که به فرد تأثیر منفی می‌گذارند، می‌باشد و بلوغ عاطفی بالا، تعهد زناشویی بیشتری در زندگی را در پی خواهد داشت (سعادتخواه و همکاران، ۱۳۹۹؛ قاسمی ورنیاب و همکاران، ۱۴۰۰). کاپری و رانی (۲۰۱۴) دریافتند که بلوغ عاطفی سهم مهمی در پیش‌بینی سطح موفقیت افراد در زندگی دارد و همچنین افراد با بلوغ عاطفی پایین معمولاً

هیجانات خود را کمتر کنترل می‌کنند و ممکن است به به موقعیت استرس‌زا تنها با تخلیه هیجانات و رفتارهای ناسازگارانه پاسخ دهند؛ زیرا این افراد روش جایگزین مناسب در هنگام رویایی با استرس را ندارند (کاپری و رانی، ۲۰۱۴). همچنین مطالعات نشان می‌دهد که نگرش‌ها و اعتقادات نادرست نسبت به روابط عاطفی که در بین بعضی از خانواده‌ها و زوجین تازه ازدواج کرده وجود دارد می‌تواند به راحتی منجر به ایجاد مشکلات و تعارضات در بین زوجین گردد و علاوه بر این به عنوان عاملی مهم به صورت متقابل بر تمایز نیافتگی زوجین نیز تأثیر بگذارد (کریم‌زاده و همکاران، ۲۰۱۷).

از دیگر متغیرهای مرتبط دیگر با آزار عاطفی، تمایز یافتگی خود^۴ می‌باشد (مصطفی و همکاران، ۱۴۰۰). در پژوهشی تحت عنوان نقش واسطه‌ای خود تمایز سازی در ارتباط بین هم وابستگی و آزار عاطفی در دانشجویان زن متأهل نتایج نشان داد که بین تمام مؤلفه‌های هم وابستگی، خود تمایز سازی و مؤلفه‌های آزار عاطفی ارتباط معناداری وجود دارد (مصطفی و همکاران، ۱۴۰۰). تمایز یافتگی مهمترین مفهوم نظریه سیستم‌های خانواده است و بیانگر میزان توانایی فرد در تفکیک فرایندهای عقلانی و احساسی از یکدیگر است. به عبارتی دیگر رسیدن به حدی از استقلال عاطفی که فرد بتواند در موقعیت‌های عاطفی و هیجانی، بدون غرق شدن در جو عاطفی آن موقعیت‌ها، بصورت خودمختار و عقلانی تصمیم‌گیری کند (بوسر و همکاران، ۲۰۱۹؛ مغانلو و کولیوند، ۱۳۹۷). فعله کار و همکاران (۱۳۹۸) در مطالعه‌ای نشان دادند که تمایز یافتگی خود به عنوان یک عامل مهم و مؤثر بر ساختار خانواده تأثیرگذار بوده و اثرات عمیقی را در روابط زناشویی دارد و به عنوان یکی از متغیرهای مهم پیش‌بینی‌کننده رضایت زناشویی زنان متقاضی طلاق می‌باشد. در واقع افراد دارای تمایز یافتگی خود از آمیخته شدن افراطی با دیگران یا بریدگی هیجانی به عنوان مکانیسم مشخصه اضطرابی، دوری کرده و خودمختاری، خودتنظیمی، خودکارآمدی و جایگاه من را به صورت منطقی حفظ می‌کنند (باشی عبدل آبادی و همکاران، ۱۴۰۱). در مطالعه‌ای دیگر رافضی و صبوری دریافتند که از میان خرده مقیاس‌های تمایز یافتگی خود، صرفاً خرده مقیاس

³. Emotional Maturity

⁴. Self Differentiation

¹. Emotional Abuse

². world Health Organization

پژوهش حاضر با توجه به مطالب ارائه شده در بالا در پی پاسخگویی به این سؤال اساسی است که آیا مدل علی آزار عاطفی بر اساس بلوغ عاطفی و تمایز یافتگی خود با نقش میانجی‌گری صمیمیت زناشویی در زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر سنندج از برازش خوبی برخوردار است؟

روش

(الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: روش پژوهش حاضر توصیفی، از نوع همبستگی و معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر سنندج در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود که از میان آن‌ها ۲۲۲ زن و مرد متاهل از طریق روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و از آنجا که حداقل حجم نمونه لازم در مدل‌های ساختاری ۲۰۰ نفر می‌باشد (هومن، ۱۳۹۷). در پژوهش حاضر با در نظر گرفتن احتمال افت نمونه‌ها، پرسشنامه‌ها بین ۲۳۵ نفر توزیع شد که بعد از حذف پرسشنامه‌های ناقص ۲۲۲ پرسشنامه وارد تحلیل آماری شد. ملاک‌های ورود شرکت‌کنندگان عبارت بودند از: زنان و مردان متاهل و دارای سواد خواندن و نوشتن، دارای حداقل یک فرزند و بیشتر، داوطلب شرکت در پژوهش و ملاک‌های خروج شامل ناقص تکمیل شدن ابزارهای پژوهش و عدم تمایل به شرکت در پژوهش بود.

(ب) ابزار

پرسشنامه آزار عاطفی: این مقیاس در سال ۱۳۸۷ توسط براهیمی ساخته شد و متشکل از ۸۰ سؤال است که به روش لیکرت در دامنه‌ای از ۱ الی ۵ به ترتیب از ۱ (هرگز) تا ۵ (همیشه) نمره‌گذاری می‌شود. دامنه نمرات در این مقیاس ۸۰ تا ۴۰۰ می‌باشد. نمرات بالا بیان‌کننده آزار عاطفی زیاد و نمرات پایین بیان‌کننده آزار عاطفی کم است. این پرسشنامه ۴ زیر مقیاس دارد که عبارت هستند: ۱. آزار کلامی - انتقاد (۳۴ گویه)، ۲. بی‌توجهی - کناره‌گیری (۱۸ گویه)، ۳. سلطه‌گری (۱۴ گویه)، ۴. محدودیت اجتماعی (۱۴ گویه). برای بررسی روایی سازه از روش تحلیل عاملی بر اساس مؤلفه‌های اصلی استفاده شده است. بر پایه آزمون اسکری و مقادیر ارزش‌های ویژه ۴ عامل به دست آمد که به طور کلی ۵۱٪ از واریانس کل

گریز عاطفی با صمیمیت زناشویی رابطه معکوس و معنادار داشته و قادر به تبیین واریانس صمیمیت زناشویی بوده است (رافضی و صبور، ۱۴۰۱). همچنین نتایج نشان می‌دهد که صمیمیت زناشویی^۱ نیز با آزار عاطفی در ارتباط باشد (تریوه و همکاران، ۱۳۹۹). ظرفیت صمیمیت بستگی به زمینه خانواده مبدا زوجین دارد که در آن ارزش‌های فعلی، رفتارها، نگرش‌های هدایتگر صمیمیت شکل گرفته است. تجارب صمیمیت در روابط اجتماعی فرهنگی یک خانواده ساخته می‌شود. روابط در بین اعضای خانواده در ایجاد صمیمیت مهم است (کمالی و همکاران، ۲۰۲۰). صمیمیت زناشویی و سلامت عمومی فرد رابطه مستقیم و معناداری با هم دارند تا جایی که عدم وجود صمیمیت و دلزدگی زوجین با ضعف عمومی، پایین بودن سیستم ایمنی و مشکلات قلبی عروقی همراه است (توکلی و جعفری، ۲۰۲۰؛ باقری و همکاران، ۱۳۹۹). میرزایی و همکاران دریافتند که بین خود متمایزسازی و تعارض زناشویی؛ بین خود متمایزسازی و بلوغ عاطفی؛ بین خانواده گرایی و بلوغ عاطفی؛ بین خانواده گرایی و تعارض زناشویی؛ بین صمیمیت و تعارض زناشویی؛ و بین بلوغ عاطفی و تعارض زناشویی رابطه معنادار وجود دارد (میرزایی کندی و همکاران، ۱۴۰۱). بر همین اساس در مواقعی که روابط صمیمی بین زن و شوهر آسیب ببیند و تفاهم زناشویی کاهش پیدا کند، عوارض مخرب و منفی در بهداشت روانی خانواده و همچنین بهداشت روانی فرزندان ایجاد می‌شود؛ از این رو افزایش تفاهم و سازگاری زناشویی و مساعده‌سازی محیط خانواده به عنوان یکی از اقدامات بهداشت روانی اولیه در نظر گرفته می‌شود و در زمینه‌های تربیتی از اهمیت بالایی برخوردار است (لی و لیو، ۲۰۲۰).

بنابراین، با وجود ضرورت‌هایی که در زمینه ایجاد سلامت روان و ایمن‌سازی و توانمندسازی خانواده‌ها احساس می‌شود، خلاء پژوهشی اساسی در این زمینه وجود دارد (شمسایی و همکاران، ۱۴۰۱) که با بررسی پیش‌آیندهای آزار عاطفی تا حدودی مشکلات مربوط به زوجین را شناسایی و در جهت بهبود روابط زناشویی بین زوجین گام برداشت. تاکنون مطالعه‌ای در داخل کشور به تبیین روابط بین بلوغ عاطفی و تمایز یافتگی خود با آزار عاطفی با نقش میانجی صمیمیت زناشویی نپرداخته است. لذا انجام این پژوهش می‌تواند دست‌آورد‌های تلویحی مهمی برای سازمان‌های مرتبط با خانواده و مراکز مشاوره به دنبال داشته باشد. در نهایت

^۱ Marital Intimacy

را تبیین می‌کند. روایی همگرایی ۵۹٪ به دست آمده است و روایی محتوایی آزمون نیز توسط ۵ تن از متخصصین مورد تأیید قرار گرفته و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای ۳۵۵ آزمودنی ۹۸٪ بدست آمده است (براهیمی، ۲۰۰۸). در پژوهش حاضر نیز میزان پایایی از طریق روش آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۷۸ بدست آمد.

پرسشنامه بلوغ عاطفی: این مقیاس دارای ۴۸ آیت است که در سال ۱۹۹۰ توسط سانگ و بهار گاوا ساخته شده است. این پرسشنامه دارای ۵ بعد بوده (۱-۱۰ عدم ثبات عاطفی)، (۱۱-۲۰ بازگشت عاطفی)، (۲۱-۳۰ فروپاشی شخصیت)، (۳۱-۴۰ ناسازگاری اجتماعی) و (۴۱-۴۸ فقدان استقلال) که به روش لیکرت در دامنه‌ای از ۱ الی ۵ به ترتیب از ۱ (هرگز) تا ۵ (خیلی زیاد) نمره گذاری می‌شوند. دامنه نمرات در این مقیاس ۴۸ تا ۲۴۰ می‌باشد. نمرات بالا بیان‌کننده بلوغ عاطفی بالا و نمرات پایین بیان‌کننده بلوغ عاطفی پایین است. پایایی آزمون-بازآزمون بر روی دانشجویان اندازه‌گیری شد و با فاصله‌ی زمانی بین دو آزمون به مدت ۶ ماه همبستگی گشتاوری بین دو اجرا ۰/۷۵ گزارش شد. همچنین روایی آزمون نیز ۰/۷۷ گزارش شد. همسانی درونی این مقیاس با محاسبه ضریب همبستگی‌های بین کل نمرات و نمرات هر یک از ۵ زیر مقیاس تعیین شد. ناپایداری هیجانی ۰/۷۵، بازگشت عاطفی ۰/۶۳، ناسازگاری اجتماعی ۰/۵۸، فروپاشی شخصیت ۰/۸۶ و نبود استقلال ۰/۴۲ بدست آمد (سانگ و بهار گاوا، ۱۹۹۰). در پژوهش سعادتی شامیر و همکاران پایایی مقیاس از طریق روش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ گزارش شد و همچنین روایی مقیاس ۰/۷۳ بدست آمد (سعادتی شامیر، زحمتکش و خجسته، ۲۰۱۱). در پژوهش حاضر نیز میزان پایایی از طریق روش آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۰ بدست آمد.

پرسشنامه تمایز یافتگی خود: این مقیاس توسط اسکورن و فردلندر در سال ۱۹۹۸ تدوین شد. شامل ۴۵ ماده برای اندازه‌گیری ۴ مؤلفه واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی و هم آمیختگی با دیگران می‌باشد. ماده‌ها در یک مقیاس لیکرت ۶ درجه‌ای، از ابداء در مورد من صحیح نیست (نمره ۱) تا کاملاً در مورد من صحیح است (نمره ۶) تنظیم شده است که نمره بالاتر، سطح بالاتر تمایز یافتگی خود را نشان می‌دهد. دامنه نمرات در این مقیاس ۴۵ تا ۲۷۰ می‌باشد. ماده‌های ۴۱، ۳۷، ۳۱، ۲۷، ۲۳، ۱۹، ۱۵، ۱۱، ۷، ۴ و ۴۳ به صورت مثبت و سایر سؤال‌ها به صورت معکوس نمره گذاری می‌شود یعنی کاملاً در مورد من صحیح است (نمره ۱) و ابداء در مورد من صحیح

نیست (نمره ۶). سازندگان مقیاس روایی و پایایی مطلوبی را برای مقیاس گزارش کرده‌اند (اسکورن و فردلندر، ۱۹۹۸). در پژوهش حاضر نیز میزان پایایی از طریق روش آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۸۳٪ بدست آمد. پرسشنامه صمیمیت زناشویی: این پرسشنامه توسط آسوده و تیموری در سال ۱۳۸۷ تدوین شد. دارای ۳۳ گویه و ۸ مؤلفه عاطفه (۱، ۴، ۷، ۹، ۱۲)، حل تعارض (۲، ۲۳ و ۲۴)، همبستگی (۳، ۵، ۲۹ و ۳۰)، سازگاری (۱۳، ۱۶، ۱۱ و ۶)، هویت (۸، ۱۱ و ۲۱)، بیانگری (۱۰، ۱۴، ۱۸ و ۲۰)، رابطه جنسی (۲۷، ۲۵، ۱۷، ۱۵ و ۳۲) و خودمختاری (۳۱، ۲۶، ۲۲ و ۳۳) است که به صورت پنج درجه‌ای لیکرت از یک تا پنج (=۱ کاملاً مخالف تا ۵ کاملاً موافق) نمره گذاری می‌شود. دامنه نمرات در این مقیاس از ۳۳ تا ۱۶۵ متغیر است. کسب نمرات بالا توسط آزمودنی نشان‌دهنده‌ی صمیمیت زناشویی قوی می‌باشد. پایایی پرسشنامه از طریق روش آلفای کرونباخ ۰/۹۱ بدست آمد (آسوده و تیموری، ۲۰۰۹). در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۶ برای تحمل پریشانی به دست آمده است.

یافته‌ها

اطلاعات جمعیت شناختی نشان داد که تعداد ۸۷ نفر مرد متاهل (۳۹/۱۸ درصد) و تعداد ۱۳۵ نفر زن متاهل (۶۰/۸۱ درصد) بود. از لحاظ مدت زمان زندگی زناشویی تعداد ۲۸ نفر ۱ تا ۳ سال (۱۲/۶۱ درصد)، ۳۰ نفر ۳ تا ۵ سال (۱۳/۵۱ درصد)، تعداد ۲۶ نفر ۵ تا ۷ سال (۱۱/۷۱ درصد)، تعداد ۲۸ نفر ۷ تا ۹ سال (۱۲/۶۱ درصد) و تعداد ۱۱۰ نفر ۹ سال بیشتر (۴۹/۵۴ درصد) بودند. تعداد ۴۱ نفر دارای مدرک دیپلم (۱۸/۴۶ درصد)، تعداد ۲۰ نفر دارای مدرک تحصیلی کاردانی (۹ درصد)، تعداد ۸۷ نفر دارای مدرک تحصیلی کارشناسی (۳۹/۱۸ درصد)، تعداد ۵۲ نفر دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد (۲۳/۴۲ درصد) و تعداد ۲۲ نفر دارای مدرک تحصیلی دکتری (۹/۹۰ درصد) بودند. همچنین تعداد ۴۹ نفر بدون فرزند (۲۲/۰۷ درصد)، تعداد ۹۲ نفر ۱ فرزند (۴۱/۴۴ درصد)، تعداد ۶۶ نفر ۲ فرزند (۲۹/۷۲ درصد)، تعداد ۱۲ نفر ۳ فرزند (۵/۴۰ درصد) و تعداد ۲ نفر ۴ فرزند (۰/۹۰ درصد) و تعداد ۱ نفر ۵ فرزند و بیشتر (۰/۴۵ درصد) داشتند.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی
۱. آزار عاطفی	۲۴۷/۳۳	۳۹/۱۶	۰/۳۵۰	۰/۱۲۸
۲. بلوغ عاطفی	۱۰۵/۶۱	۲۰/۴۲	۰/۰۹۳	۰/۲۲۹
۳. تمایز یافتگی خود	۱۲۲/۸۵	۰/۹۰۶	۰/۶۸۰	۰/۱۸۷
۴. صمیمیت زناشویی	۹۳/۶۹	۰/۸۹۰	-۰/۰۲۲	۰/۱۲۴

جدول ۱ نتایج میانگین، انحراف استاندارد و کجی و کشیدگی مربوط به متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. داده‌ها نشان داد که مقادیر مربوط به

کجی و کشیدگی هیچ کدام از متغیرها، از مرز ± 2 عبور نکرده و توزیع داده‌ها برای هر یک از متغیرهای پژوهش نرمال است.

جدول ۲. ضرایب همبستگی پیرسون مربوط به متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴
۱. آزار عاطفی	-			
۲. بلوغ عاطفی	-۰/۴۳۸	-		
۳. تمایز یافتگی خود	-۰/۳۲۴	۰/۰۱۳	-	
۴. صمیمیت زناشویی	-۰/۷۱۶	۰/۴۰۹	۰/۳۷۴	-

جدول ۲ ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج جدول همبستگی مثبت معنی دار بین بلوغ عاطفی با صمیمیت زناشویی و تمایز یافتگی خود با صمیمیت زناشویی و همچنین همبستگی منفی معنی دار بین آزار عاطفی با بلوغ عاطفی، آزار عاطفی با تمایز یافتگی خود و آزار عاطفی با صمیمیت زناشویی وجود داشت. سه معیار پایایی،

روایی همگرا^۱ و روایی واگرا^۲ مورد بررسی قرار گرفت. در بخش پایایی لازم است که پایایی در سطح معرف و متغیر مکنون بررسی شود. پایایی معرف از طریق سنجش باری‌های عاملی و پایایی متغیرهای مکنون از طریق پایایی ترکیبی^۳ بررسی شد.

جدول ۳. آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراج شده متغیرهای پژوهش

متغیرها	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی	میانگین واریانس استخراج شده
آزار عاطفی	۰/۹۵۱	۰/۹۶۰	۰/۸۷۷
بلوغ عاطفی	۰/۸۹۲	۰/۹۲۵	۰/۷۰۳
تمایز یافتگی خود	۰/۸۰۰	۰/۸۳۲	۰/۶۳۴
صمیمیت زناشویی	۰/۷۰۲	۰/۷۹۱	۰/۵۵۸

نتایج جدول ۳ حاکی از این است که همه گویه‌های حفظ شده دارای پایایی مناسبی می‌باشند. چرا که در همه موارد سطح پایایی ترکیبی بزرگتر از ۰/۷ بود. با ارزیابی روایی همگرا مبتنی بر میانگین واریانس استخراج شده مشخص شد همه مؤلفه‌ها روایی همگرایی مناسبی دارند، چرا که سطح میانگین واریانس استخراج شده در همه موارد بالاتر از ۰/۵۰ بود (فورنل و

لارکر، ۲۰۰۹). با ارزیابی روایی همگرا مبتنی بر میانگین واریانس استخراج شده مشخص شد همه مؤلفه‌ها روایی همگرایی مناسبی دارند، چرا که سطح میانگین واریانس استخراج شده در همه موارد بالاتر از ۰/۵۰ بود. همچنین برای ارزیابی روایی همگرا از روش Fornell & Larcker استفاده شد و مشخص گردید هر عامل بیشترین ارتباط را با سازه خود دارد. مفروضه هم

1. Convergent Validity

2. Divergent Validity

3. Composite Reliability

رگرسیون پیش‌بینی می‌شود، به همین خاطر این پیش فرض باید مورد بررسی قرار گیرد. به منظور بررسی این پیش فرض از شاخص VIF استفاده شد. مقادیر شاخص VIF بالاتر از ۳ نبود، این نتیجه نشان داد شرط عدم هم خطی بودن چند گانه برقرار است.

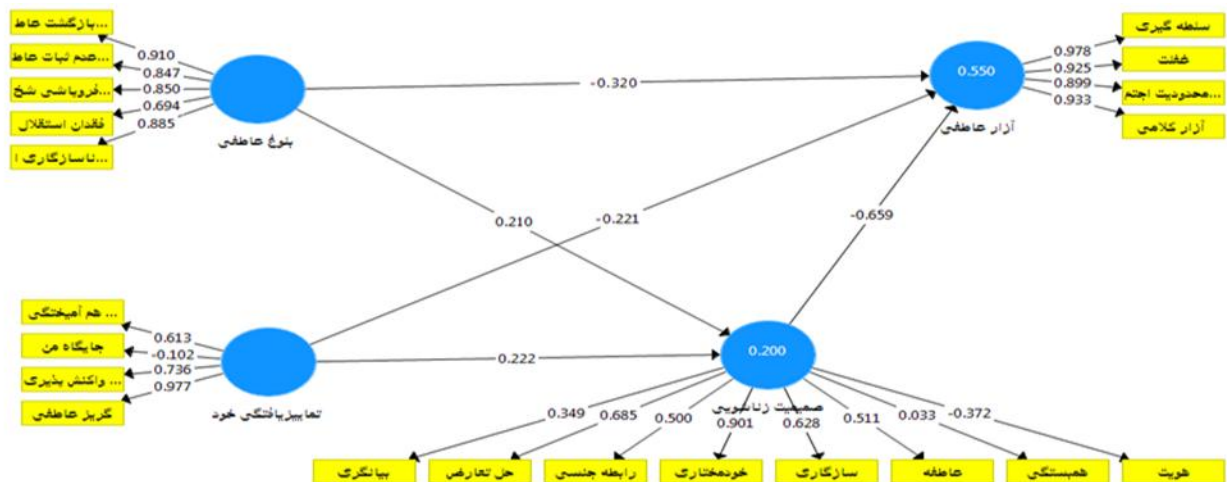
خطی بین متغیرها بین متغیرها با استفاده از همبستگی پیرسون بین زوج متغیرها بررسی شد. هم خطی بودن چند گانه دلالت بر این دارد که بین متغیرهای پیش بین همبستگی بالایی وجود دارد. اگر همبستگی بالایی بین متغیرهای پیش بین وجود داشته باشد موجب تورم در مقادیر ضرایب

جدول ۴: شاخص‌های هم خطی، اثرات مستقیم، غیرمستقیم و اندازه اثر

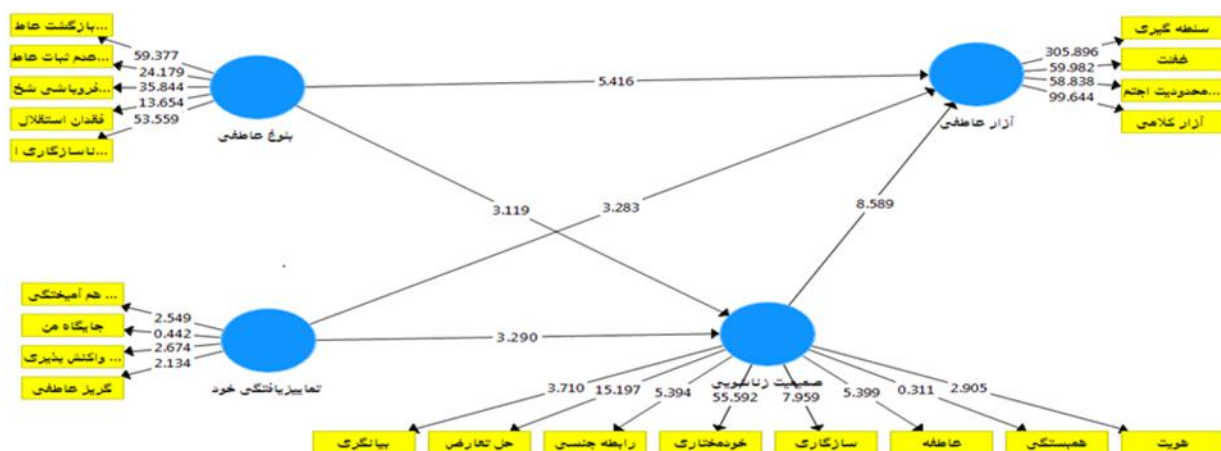
اثرات مستقیم	B	T	مقدار P	فاصله اطمینان ۹۵ درصد		اندازه اثر
				حد پایین	حد بالا	
بلوغ عاطفی ← آزار عاطفی	-۰/۳۲۰	۵/۴۱۶	۰/۰۰۱	-۰/۰۲۲	-۰/۱۱۷	-۰/۲۲۱
تمایز یافتگی خود ← آزار عاطفی	-۰/۲۲۱	۳/۲۸۳	۰/۰۰۱	۰/۲۱۹	۰/۴۲۳	-۰/۱۴۷
صمیمیت زناشویی ← آزار عاطفی	-۰/۶۵۹	۸/۵۸۹	۰/۰۰۱	۰/۴۴۰	۰/۳۹۰	-۰/۳۹۰
اثرات غیر مستقیم						
بلوغ عاطفی ← صمیمیت زناشویی ← آزار عاطفی	۰/۱۵۷	۲/۴۵۳	۰/۰۰۱	۰/۱۴۱	۰/۰۳۱	۰/۱۲۷
تمایز یافتگی خود ← صمیمیت زناشویی ← آزار عاطفی	۰/۱۳۰	۲/۳۲۱	۰/۰۰۱	-۰/۰۱۹	-۰/۱۲۴	۰/۱۱۸

بر آزار عاطفی معنادار است ($p < ۰/۰۵$). میزان اثر حاکمی از تأثیر مستقیم بلوغ عاطفی بر آزار عاطفی $-۰/۳۲۰$ ، تمایز یافتگی خود بر آزار عاطفی $-۰/۲۲۱$ ، صمیمیت زناشویی بر آزار عاطفی $-۰/۶۵۹$ و همچنین میزان تأثیر غیرمستقیم بلوغ عاطفی بر آزار عاطفی با نقش میانجی صمیمیت زناشویی $۰/۱۵۷$ و تمایز یافتگی خود بر آزار عاطفی با نقش میانجی صمیمیت زناشویی $۰/۱۳۰$ بوده است.

همان‌طور که نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد به منظور ارزیابی مدلی درونی ضرایب مسیر به همراه مقادیر t ، سطح معناداری و همچنین فاصله اطمینان برای تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم در جدول ۴ ارائه شده است. نتایج به دست آمده در جدول ۳ حاکی از آن است که بلوغ عاطفی بر آزار عاطفی و تمایز یافتگی خود بر آزار عاطفی تأثیر مثبت و معنادار دارد ($p < ۰/۰۵$). همچنین تأثیر بلوغ عاطفی و تمایز یافتگی خود به واسطه صمیمیت زناشویی

نمودار ۱. مدل علی برازش شده آزار عاطفی بر اساس بلوغ عاطفی و تمایز یافتگی خود با نقش میانجی‌گری صمیمیت زناشویی به همراه ضرایب استاندارد

نمودار ۲. مقادیر T مدل علی برازش شده آزار عاطفی بر اساس بلوغ عاطفی و تمایز یافتگی خود با نقش میانجی‌گری صمیمیت زناشویی

پژوهش در سطح خطای ۰/۰۵، فرضیه پژوهش تأثیر بلوغ عاطفی و تمایز یافتگی خود بر آزار عاطفی با میانجی‌گری صمیمیت زناشویی تأیید می‌شود.

نمودار ۲، بارهای استاندارد شده مدل پژوهش را نشان می‌دهد. در این مطالعه تمام روابط بلوغ عاطفی، تمایز یافتگی و آزار عاطفی با صمیمیت زناشویی در زوجین شهر سمنان معنی‌دار می‌باشد. ($p < 0/05$) و همچنین با توجه به نمودار ۳ و معناداری آماره T مربوط به هر یک از متغیرهای

جدول ۵. شاخص‌های برازندگی مدل پیشنهادی و ماتریس اهمیت-عملکرد مدل درونی پژوهش

متغیر	R ²	Q ²	GOF	ماتریس اهمیت-عملکرد (IPMA)	
				تأثیر کل (اهمیت)	عملکرد
آزار عاطفی	۰/۵۳۴	۰/۳۶۹	۰/۳۹		
صمیمیت زناشویی	۰/۲۶۷	۰/۲۳۱	۰/۳۹	۰/۲۸۰	۶۵/۶۷۰
بلوغ عاطفی	–	–	۰/۳۹	۰/۵۱۲	۴۸/۹۱۵
تمایز یافتگی خود	–	–	۰/۳۹	۰/۷۶۴	۵۱/۷۸۳

(اهمیت) و مقادیر متوسط متغیرهای مکنون (عملکرد) را مقابله می‌دهد تا حوزه‌ای پراهمیت برای بهبود را مشخص کند. همانطور که نتایج نشان می‌دهد، صمیمیت زناشویی علیرغم اهمیت پایین‌تر دارای عملکرد بالایی می‌باشد. در نتیجه برای بهبود آزار عاطفی، لازم است بر روی صمیمیت زناشویی تمرکز بیشتری شود.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف مدل‌یابی آزار عاطفی بر اساس بلوغ عاطفی و تمایز یافتگی خود با نقش میانجی‌گری صمیمیت زناشویی انجام شد. اولین یافته پژوهش نشان داد که بلوغ عاطفی به صورت مستقیم با آزار عاطفی اثر

همان‌طور که نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد، ضریب تعیین (R^2) برای متغیرهای آزار عاطفی و صمیمیت زناشویی به ترتیب برابر با ۰/۵۳ و ۰/۲۶ است که مقادیر R^2 برای آزار عاطفی قوی و برای صمیمیت زناشویی ضعیف است. همچنین معیار ارزیابی مدل درونی Q^2 استون-گیسر که نشان‌دهنده تناسب پیش‌بین مدل است؛ نتایج این معیار در جدول ۴ ارائه شده است و مطلوب می‌باشند و حاصل شدن مقدار ۰/۳۹ برای شاخص نکویی برازش GOF^1 نشان از برازش کلی قوی مدل پژوهش دارد؛ بنابراین در مدل شاخص‌های برازش بسیار خوبی حاصل شده است، که حاکی از برازش مناسب داده‌ها با این مدل می‌باشد. در نهایت، تحلیل ماتریس اهمیت عملکرد^۲ مورد ارزیابی قرار گرفت. این ماتریس تأثیرات کل مدل درونی

² Importance-Performance Map Analysis

¹ Goodness of fit index

منفی معنی‌داری دارد. این یافته با نتایج افخم‌زاده و همکاران (۲۰۲۳)، ارسس و همکاران (۲۰۲۲) و (کراتیمینوس، ۲۰۲۲) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان اذعان داشت که بلوغ عاطفی به توانایی رو به رو شدن با واقعیات زندگی و تجزیه و تحلیل جزئیات آن وقایع، توانایی تعبیر مثبت داشتن از رویدادها و تجربیات ناگوار زندگی، توانایی یادگیری از شکست‌ها و تجارب تلخ زندگی، توانایی پذیرش شکست‌ها و ناکامی‌ها، توانایی کنترل خشم و رهایی از رفتارهای تکانشی توصیف می‌گردد. از این رو می‌توان گفت افرادی که از لحاظ عاطفی بالغ هستند، کنترل عواطف خود را بر عهده دارند. احساسات موجب تحریک آن‌ها نمی‌شود و عواطف خود را در زمان مناسب و به شکل مناسب ابراز می‌کنند (میرزایی‌کندری و همکاران، ۱۴۰۱). بنابراین افراد با بلوغ عاطفی بالا با استفاده از مکانیسم نگرش مثبت نسبت به حوادث و رویدادهای زندگی، کنترل عواطف و احساسات خود و همچنین توانایی تجزیه و تحلیل در روابط زناشویی، آزار عاطفی کمتری در روابط خود انجام خواهند داد. بدون شک توانایی چشم پوشی و عفو خطاهای یکدیگر که از نشانه‌های بلوغ عاطفی است، خود موجب می‌شود که آزار عاطفی نیز کنترل گردد.

یافته‌ی دیگر پژوهش مبنی بر اثر معنی‌دار و مستقیم تمایز یافتگی خود بر آزار عاطفی با نتایج پژوهش‌های مصطفی و همکاران (۱۴۰۰)، باشی عبدالابادی و همکاران (۱۴۰۱) و شقاقی و همکاران (۲۰۲۲) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان اظهار کرد که افراد با ویژگی تمایز یافتگی بالا واکنش‌های خود را به صورت منطقی کنترل خواهند کرد و در نقطه مقابل آن، افراد با تمایز یافتگی پایین بیشتر گرایش به واکنش‌های هیجانی و عاطفی دارند و میزان بالایی از استرس را تجربه می‌کنند (بوسر و همکاران، ۲۰۱۹). در واقع زوجینی که تمایز یافتگی کمتری از خود نشان می‌دهند احتمالاً به میزان زیادی تمایل به ایجاد روابط زناشویی آزاردهنده خواهند داشت، که بجای اینکه رابطه صمیمانه و مبتنی بر دلبستگی باشد بیشتر مبتنی بر چسبیدن و اضطراب جدایی خواهند بود که خود می‌تواند پس از مدتی برای زوج دیگر خسته‌کننده و عصبانی‌کننده باشد و در این صورت رابطه خودآزاری ممکن است شکل بگیرد و در اینصورت آزار عاطفی از طرف زوجین رخ خواهد داد (باشی عبدالآبادی، ۱۴۰۱).

یافته‌ی دیگر پژوهش نشان داد صمیمیت زناشویی با آزار عاطفی رابطه منفی و معنی‌دار دارد. این یافته با نتایج تریوه و همکاران (۱۳۹۹) و تقوی

و همکاران (۲۰۱۸) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت که در واقع صمیمیت زمینه‌بنیادی را در جهت رضایت و ناراضایتی فرد از زندگی فراهم می‌کند، چرا که تعهد زوجین به رابطه استحکام می‌بخشد و به طور مثبت با سازگاری زناشویی همراه است. عنصر مشترک در اکثر روابط آشفته این است که زوجین نیازهای صمیمیت یکدیگر را برآورده نمی‌کنند، لذا باید روشی را احیا کرد که در آن صمیمیت در رابطه افزایش یابد (کاظمیان و همکاران، ۱۳۹۲). برای ایجاد صمیمیت عاطفی باید موانع و محدودیت‌های اندکی وجود داشته باشد تا احساسات به راحتی بتوانند در موقعیت یک رابطه بیان شوند. برای ایجاد صمیمیت عقلانی احترام به دیدگاه طرف مقابل، توانایی نقش‌پذیری، درک و همدلی ضروری است. در نتیجه می‌توان بیان داشت که اگر شرایط برای ابراز انواع صمیمت‌ها برای زوجین فراهم نباشد، زوجین در ابراز هیچ یک آن‌ها موفق نخواهند بود (امیری مجد و همکاران، ۱۳۹۳) و این به نوبه‌ی خود به بروز آزار عاطفی در روابط زناشویی میان زوجین کمک خواهد کرد.

یافته بعدی پژوهش نشان داد که بلوغ عاطفی از طریق صمیمیت زناشویی به صورت غیرمستقیم اثر معنی‌داری با آزار عاطفی داشت؛ نتایج این یافته با نتایج شقاقی و همکاران (۱۴۰۰) و قاسمی ورنیاب و همکاران (۱۴۰۰) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که بلوغ عاطفی بالا، تعهد زناشویی بیشتری در زندگی را در پی خواهد داشت و فردی که میزان صمیمیت زناشویی بالاتری را تجربه خواهد کرد قادر است خود را به شیوه‌ی مطلوب‌تری در روابط عرضه کند و نیازهای خود را به شکل مؤثرتری به شریک و همسر خود ابراز کند. رضایت زناشویی می‌تواند در زوج‌هایی که میزان صمیمیت بالاتری دارند بیشتر باشد؛ به عبارت دیگر زوج‌های با صمیمیت بالا قابلیت بیشتری در مواجهه با مشکلات و تغییرات مربوط به رابطه خود دارند و در نتیجه تعهد زناشویی بالاتری تجربه خواهند کرد (قاسمی ورنیاب و همکاران، ۱۴۰۰). و از این طریق میزان آزار عاطفی با بالا رفتن صمیمیت زناشویی و بلوغ عاطفی زوجین کاهش می‌یابد.

یافته‌ی دیگر پژوهش مبنی بر اثر معنادار تمایز یافتگی خود از طریق صمیمیت زناشویی بر آزار عاطفی با نتایج رافضی و صبوری (۱۴۰۱) و صفرزاده شیرالی و باوی (۱۳۹۹) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان اظهار کرد زوج‌ها با تمایز یافتگی بالا قطعاً صمیمیت زناشویی بالاتری تجربه خواهند کرد و زوج‌هایی که تمایز یافتگی پایینی دارند در برخورد با مسائل

و مشکلات زندگی توانایی تصمیم‌گیری عقلانی کمتری دارند و بیشتر با احساسات خود تصمیم می‌گیرند. همچنین این زوج‌ها به دلیل وابستگی به سیستم خانواده قبلی‌شان و تداخل دو سیستم دچار مشکلاتی می‌شوند که سبب افزایش درگیری‌ها و نارضایتی‌ها می‌شود. این اضطراب‌های برآمده از تمایز نیافتگی همسران در زندگی به اختلاف نظر میان زوجین می‌انجامد و موجب کاهش صمیمیت می‌گردد (باقری و همکاران، ۱۳۹۹؛ مغاللو و کولیوند، ۱۳۹۷). در نتیجه زوجینی که تمایز یافتگی بالایی دارند از طریق صمیمیت زناشویی بالا میزان آزار عاطفی کمتری را در فضای خانواده تجربه خواهند کرد. به طور کلی نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بلوغ عاطفی و تمایز یافتگی خود هم به صورت مستقیم و هم به صورت غیر مستقیم با میانجی‌گری صمیمیت زناشویی با آزار عاطفی در ارتباط بود و با توجه به اثر معنادار بلوغ عاطفی، تمایز یافتگی خود و صمیمیت زناشویی بر آزار عاطفی و همچنین با آموزش این متغیرها و برگزاری کارگاه‌هایی در این زمینه می‌توان به زوجین در زمینه ارتقاء سازگاری و کاهش آزار عاطفی در زندگی زناشویی کمک کرد.

از محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به استفاده از ابزارهای خود گزارش دهی مانند پرسشنامه اشاره کرد. که شرکت‌کنندگان در مطالعه می‌توانند معمولاً تصویر مطلوبی با تحریف اطلاعات و افشای اطلاعات غلط از خودشان نشان دهند و همچنین احتمال ارائه پاسخ‌های غیر واقعی به دلیل درک نادرست از سؤال‌ها رخ دهد و نتایج مخدوش شود. همچنین، وجود نمونه‌گیری در دسترس از دیگر محدودیت‌های پژوهش بود.

بر اساس یافته‌های مستخرج از پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود جهت افزایش گستره تعمیم‌پذیری نتایج این پژوهش، پژوهش‌های مشابهی با گروه‌های دیگر از جمله زوجین متقاضی طلاق و زوجین درگیر خشونت خانگی نیز انجام شود. همچنین پیشنهاد می‌شود که مراکز مشاوره و روان درمانی دوره‌های آموزشی ارتقای بلوغ عاطفی، صمیمیت زناشویی جهت کاهش آزار عاطفی زوجین برگزار کنند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته مشاوره دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنجندج با کد اخلاق IR.IAU.SDJ.REC.1400.045 است. به جهت حفظ رعایت اصول اخلاقی در این پژوهش سعی شد تا جمع‌آوری اطلاعات پس از جلب رضایت شرکت‌کنندگان انجام شود. همچنین به شرکت‌کنندگان درباره رازداری در حفظ اطلاعات شخصی و ارائه نتایج بدون قید نام و مشخصات شناسنامه افراد، اطمینان داده شد.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی می‌باشد.

نقش هر یک از نویسندگان: این مقاله از رساله دکتری نویسنده اول و به راهنمایی نویسنده دوم و مشاوره نویسنده سوم و چهارم استخراج شده است.

تضاد منافع: نویسندگان همچنین اعلام می‌دارند که در نتایج این پژوهش هیچ گونه تضاد منافی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از اساتید راهنما و مشاور این تحقیق و تمامی افرادی که در این پژوهش شرکت کردند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

منابع

اصغری ابراهیم آباد، محمدجواد؛ سیدمهرمی، ایمان؛ مشیریان فراچی، سید مهدی؛ کیدوری، امیرحسین؛ میرچولی، نسرين و برآبادی، اعظم. (۱۳۹۵). رابطه بلوغ عاطفی با رضایت از زندگی در دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد.

مجله دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ۲۳(۴)، ۵۷۰-۵۷۷.

https://jsums.medsab.ac.ir/article_901.html?lang=fa

امیری مجد، مجتبی؛ حسینی، سیده فاطمه و جعفری، اصغر. (۱۳۹۳). مقایسه‌ی کیفیت زندگی و صمیمیت زناشویی والدین کودکان دارای سندرم داوون، والدین کودکان دارای ناتوانی یادگیری و والدین کودکان عادی.

ناتوانی‌های یادگیری، ۴(۱)، ۳۸-۵۵.

https://jld.uma.ac.ir/article_216.html?lang=fa

باشی عبدل آبادی، حسین؛ آهی، قاسم؛ اصل ذاکر، مریم؛ شهابی‌زاده، فاطمه و نصری، مریم. (۱۴۰۱). نقش میانجی خود تمایز یافتگی و تنظیم شناختی هیجان در ارتباط کیفیت روابط آبه با الگوی تجربه روابط نزدیک در زوجین. تحقیقات علوم رفتاری، ۲۰(۲)، ۲۶۷-۲۷۹.

<http://rbs.mui.ac.ir/article-1-1200-fa.html>

باقری، فاطمه؛ کیمیایی، سیدعلی و کارشکی، حسین. (۱۳۹۹). صمیمت زناشویی: نقش تعیین‌کننده تمایز یافتگی خود و نیاز به امنیت در زنان متأهل غیر بالینی. فرهنگ مشاوره و روان درمانی، ۱۱(۴۲)، ۲۶۱-۲۸۰.

<https://doi.org/10.22054/qccpc.2020.48598.2271>

تربوه، بهزاد؛ کریمی، کیومرث؛ اکبری، مریم، مرادی و امید. (۱۳۹۹). الگوی ساختاری تعهد زناشویی بر اساس باورهای ارتباطی زناشویی، درگیری عاطفی و انتقاد در خانواده: نقش میانجیگر صمیمیت زناشویی. فصلنامه روان‌شناسی کاربردی، ۱۴(۱)، ۱۳۹-۱۵۸.

<https://doi.org/10.52547/apsy.14.1.139>

خجسته مهر، رضا؛ شیرمردی، سارا؛ امیدیان، مرتضی و سودانی، منصور. (۱۴۰۰). فراتحلیل اثربخشی برنامه‌های غنی‌سازی ازدواج بر صمیمیت زناشویی، مجله علوم روانشناختی، ۲۰(۱۰۳)، ۱۰۹۴-۱۰۷۷.

<http://psychologicalscience.ir/article-1-1081-fa.html>

رافضی، زهره و صبوری، ریحانه. (۱۴۰۱). نقش مؤلفه‌های تمایز یافتگی خود در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی در زوجین. فرهنگ مشاوره و روان درمانی، ۱۳(۵۱)، ۱۸۱-۲۰۵.

<https://doi.org/10.22054/qccpc.2022.65596.2867>

سعادتخواه، منوچهر؛ نریمانی، محمد؛ موسی‌زاده، توکل و تکلوی، سمیه. (۱۳۹۹). مقایسه اثربخشی شناخت درمانگری مبتنی بر ذهن آگاهی و روان درمانگری مبتنی بر پذیرش و تعهد بر بلوغ عاطفی در افراد دارای اختلالات مصرف مواد. مجله علوم روانشناختی، ۱۹(۹۶)، ۱۶۸۳-۱۶۹۹.

<http://psychologicalscience.ir/article-1-897-fa.html>

شقایق، فاطمه؛ آقا یوسفی، علیرضا؛ میرزاحسینی، حسن. (۱۴۰۰). تدوین الگوی ساختاری کیفیت خانواده اصلی و گرایش به پیمان شکنی بین همسران با میانجی‌گری تمایز یافتگی خود. مجله علوم روانشناختی، ۲۰(۱۰۸)، ۲۳۴۲-۲۳۷۷.

<http://dx.doi.org/10.52547/JPS.20.108.2327>

شمسایی، زینب؛ کریمی، کیومرث و اکبری، مریم. (۱۴۰۱). مدل‌یابی علی خشونت خانگی بر اساس صمیمیت زناشویی، مهارگری و تعارض زناشویی، رویش روان‌شناسی، ۱۱(۸)، ۵۹-۶۸.

<http://frooyesh.ir/article-1-4077-fa.html>

صفرزاده شیرالی، پگاه و باوی، ساسان. (۱۳۹۹). رابطه علی تمایز یافتگی خود و صمیمیت زناشویی با نگرش به روابط فرازناشویی از طریق میانجی‌گری تعهد زناشویی در زنان مراجعه‌کننده به مراکز روان‌شناختی. روان‌شناسی فرهنگی زن (زن و فرهنگ سابق)، ۱۲(۴۶)، ۸۷-۱۰۱.

https://jwc.ahvaz.iau.ir/article_680155.html

فعله کار، اشکان؛ بردن، زهرا؛ دانایی کوشا، مونا؛ امانی، امید و مقدم فر، نصیره. (۱۳۹۸). ارتباط تمایز یافتگی خود و طرحواره‌های ناسازگار اولیه با رضایت زناشویی زنان متقاضی طلاق. مجله پژوهش پرستاری ایران، ۱۴(۶)، ۲۶-۳۴.

<http://ijnr.ir/article-1-2130-fa.html>

قاسمی ورنیاب، بهناز؛ رحمانی، محمدعلی؛ زربخش بحری، محمدرضا و ابوالقاسمی، شهنام. (۱۴۰۰). ارائه مدل ساختاری تعهد زناشویی بر اساس عملکرد جنسی با نقش میانجی صمیمیت و تحریف‌های شناختی بین فردی. قرآن و طب، ۶(۱)، ۶۸-۷۸.

<http://quranmed.com/article-1-642-fa.html>

کاظمیان، سمیه؛ زاده باقری، قادر؛ بهمنی، نگار؛ خلیلی، شیرین؛ زاده باقری، لیلا و ابوالفتحی، معصومه. (۱۳۹۲). تعیین اثربخشی زوج درمانی کوتاه مدت خودتنظیمی بر افزایش صمیمیت زناشویی زوجین ناباور. ارمغان دانش، ۱۸(۵)، ۳۶۸-۳۷۹.

<http://armaghanj.yums.ac.ir/article-1-324-fa.html>

مصطفی، وفا؛ میرزاپور، هادی؛ فلاح‌زاده، هاجر و حمیدی، امید. (۱۴۰۰). نقش واسطه‌ای خود تمایز سازی در ارتباط بین هم‌وابستگی و آزار عاطفی در دانشجویان زن متأهل. مطالعات زن و خانواده، ۱۹(۱)، ۵۹-۸۴.

<https://doi.org/10.22051/jwfs.2021.31455.2427>

مغانلو، مهناز و کولیوند، زهرا. (۱۳۹۷). مقایسه تمایز یافتگی خود و خودکنترلی شناختی معنادار موفق به ترک و مبتلایان به وابستگی مواد. فصلنامه علمی اعتیاد پژوهی، ۱۲(۴۶)، ۱۰۱-۱۲۰.

<http://etiadjahjohi.ir/article-1-1132-fa.html>

میرزایی کندری، فتنه؛ عبدی زرین، سهراب و آقا یوسفی، علیرضا. (۱۴۰۱). مدل‌سازی تعارض زناشویی بر اساس خودمتمایز سازی و خانواده گرایی با نقش میانجی صمیمیت و بلوغ عاطفی در خانواده. *خانواده درمانی کاربردی*، ۳(۲)، ۳۹۴-۴۱۷.

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.27172430.1401.3.2.20.0>

هومن، حیدر علی. (۱۳۹۷). مدل‌یابی معادلات ساختاری با کاربرد نرم افزار لیزرل. تهران: انتشارات سمت.

References

- Afkhamzadeh A, Mahmoodi H, Rahmani K, Mohammadi S, Haghshenas M, Faraji O. (2023). The association between emotional maturity and domestic violence among infertile women. *International journal of human rights in healthcare*, 16(2), 137-145. <http://dx.doi.org/10.1108/IJHRH-09-2021-0173>
- Asghari Ebrahimabad M. J, Seyed Mohrami I, Moshirian Farahi, M, Kizhouiri A. H, Mircholi N, Barabadi A. (2015). Relationship between emotional maturity and life satisfaction in students of Ferdowsi University of Mashhad. *Journal of Sabzevar University of Medical Sciences*, 23(4), 570-577. [Persian] https://jsums.medsab.ac.ir/article_901.html?lang=fa
- Amjadi F, Shekarbeigi A, Madani S. (2020). The social construction of white marriage. *Sociological researches*, 14(2), 67-98. <https://doi.org/10.1186/s13063-021-05898-y>
- Amiri Majd M, Hosseini F, Jafari A. (2013). Comparison of quality of life and marital intimacy of parents of children with Down syndrome, parents of children with learning disabilities and parents of normal children. *Learning Disabilities*, 4(1), 38-55. [Persian] https://jld.uma.ac.ir/article_216.html?lang=fa
- Asoudeh MH, Timouri A. (2009). Perceived Intimacy Questionnaire: Tehran: Age.
- Bagheri, Fatemeh, Kimiaei, Seyed Ali, & Karsheki, Hossein. (2019). Marital intimacy: The determining role of self-differentiation and need for security in non-clinical married women. *Culture of Counseling and Psychotherapy*, 11(42), 261-280. [Persian] <https://doi.org/10.22054/qccpc.2020.48598.2271>
- Barahimi N. (2008). Investigating the effect of glaser selection and control training on couple emotional harassment in Isfahan. Master Thesis. University of Isfahan, *Faculty of Educational Sciences and Psychology*.

- Bashi Abdolabadi H, Ahi Q, Asle Zaker M, Shahabi zadeh F, Nasri M. (2022). The Mediating Role of Self-Differentiation and Cognitive Emotion Regulation in the Relationship between the Quality of Object Relationships and Pattern of Close Relationship Experience in Couples. *RBS*, 20(2), 267-279. [Persian] <http://rbs.mui.ac.ir/article-1-1200-fa.html>
- Bhagat V, Haque M, Abu Bakar YI, Husain R., Khairi C M. (2016). Emotional maturity of medical students impacting their adult learning skills in a newly established public medical school at the east coast of Malaysian Peninsula. *Advances in Medical Education and Practice*, 7(5), 575-584. <http://dx.doi.org/10.2147/AMEP.S117915>
- Buser TJ, Pertuit TL, Muller DL. (2019). Nonsuicidal self-injury, stress, and self-differentiation. *Adulspan Journal*, 18(1), 4-16. <https://doi.org/10.1002/adsp.12065>
- Duch-Ceballos C, Pece PC, Skowron E. (2020). Differentiation of Self and Its Relationship with Emotional Self-Regulation and Anxiety in a Spanish Sample. *The American Journal of Family Therapy*, 49 (5), 272-289. <http://dx.doi.org/10.1080/01926187.2020.1841039>
- Erses T, Kiliç Y, Berkmen B. (2022). The relationship of emotional abuse, self-value and conflict resolution needs in secondary school students. *Frontiers in Psychology*, 13, 966702. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.966702>
- Falehkar A, Bordan Z, Danaee kosha M, Amani O, Moghadamfar N. (2020). The predictive role of self-differentiation and early maladaptive schemas in marital satisfaction of female applicants for divorce. *IJNR*, 14 (6), 26-34. [Persian] <http://ijnr.ir/article-1-2130-en.html>
- Fornell C, Larcker DF. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *J Mark Res*, 18(1), 39-50. <https://doi.org/10.1177/002224378101800104>
- Ghasemi Varniab B, Rahmani MA, Zarbakhsh Bahri MR, Abolghasemi Sh. (2021). Presenting a Structural model of Marital Commitment based on Emotional Maturity Mediating role of Intimacy and Interpersonal Cognitive Distortions. *Islamic Life Style*, 4(1), 124-133. [Persian] <http://islamiclifej.com/article-1-711-fa.html>
- Hooman H. (2018). Structural equation modeling using LISREL software. Tehran: Samat Press. 24. [Persian]

- Kamali Z, Allahyar N, Ostovar SH, Shafeq bin SM, Alhabshi SM, Griffiths MD. (2020). Factors that influence marital intimacy: A qualitative analysis of Iranian married couples. *Cogent Psychology*, 7(1), 1-17. <http://dx.doi.org/10.1080/23311908.2020.1771118>
- Kapri UC, Rani N. (2014). Emotional Maturity: Characteristics and Levels. *International Journal of Technological Exploration and Learning*, 3(1), 359-361.
- Karimzadeh M, Salsabili N, Asbagh FA, Teymouri R, Pourmand G, Naeini TS. (2017). Psychological disorders among Iranian infertile couples undergoing assisted reproductive technology (ART). *Iranian Journal of Public Health*, 46(3), 333. <https://ijph.tums.ac.ir/index.php/ijph/article/view/9387>
- Kazemian Z, Zadehbaghri G, Behmani N, khalili S, Zadehbaghri L, Abalfath M. (2013). The efficacy of Self-regulation couple therapy on marital intimacy among infertile women. *Armaghanj*, 18(5), 368-379. [Persian] <http://armaghanj.yums.ac.ir/article-1-324-fa.html>
- khojastehmehr R, shirmardi S,omidian M, sodani M. (2021). A meta-analysis of the effectiveness of marriage enrichment programs on marital intimacy. *Journal of Psychological Science*. 20(103), 1077-1094. [Persian] <http://psychologicalscience.ir/article-1-1081-fa.html>
- Kratimenos, N. (2022). The Impact of Psychological Abuse on a Female's Engagement in Subsequent Relationships and How They Heal from the Abuse. <https://digitalcommons.nl.edu/diss/672/>
- Li X, Liu Q. (2020). Parent-grandparent coparenting relationship, marital conflict and parent-child relationship in Chinese parent-grandparent coparenting families. *Children and Youth Services Review*, 109, 104733. <http://dx.doi.org/10.1016/j.childyouth.2019.104733>
- Mirzaei Kandari F, Abdi Zarin S, Aghayousfi AR. (2020). Modeling marital conflict based on self-differentiation and family orientation with the mediating role of intimacy and emotional maturity in the family. *Applied Family Therapy*, 3(2), 394-417. [Persian] <https://doi.org/10.22034/aftj.2022.312890.1239>
- Moghanloo M, Kolivand Z. (2018). Comparison of Differentiation of Self and Cognitive Self-Control between Addicts with a Successful Withdrawal Attempt and Drug Dependent Individuals. *Etiadpajohi*, 12(46), 101-120. [Persian] <http://etiadpajohi.ir/article-1-1132-fa.html>
- Moglia P. (2015). *Psychology & Behavioral Health* 4th ed. Amenia, NY: Salem Press at Greyhouse Publishing. Emotional abuse. 647-650.
- Mostafa V., Mirzapour H., falahzade H., Hamidi O. (2021). The Mediating Role of Self-Differentiation in the Relationship between Emotional Abuse and Co-Dependency in married female students. *Journal of Woman and Family Studies*, 9(1), 59-84. [Persian] <https://doi.org/10.22051/jwfs.2021.31455.2427>
- Rafezi Z, Sabouri R. (2022). The Role of Self-Differentiation Components in Predicting Marital Intimacy in Couples. *Culture of Counseling and Psychotherapy*, 13(51), 181-205. [Persian] <https://doi.org/10.22054/qccpc.2022.65596.2867>
- Saadati Shamir A, Zahmatkesh Z, Khojaste Sh. (2011). The effectiveness of cognitive-behavioral strategies training on increasing emotional maturity and happiness. *Scientific journal of Educational Research*, 8(33), 1-12. https://edu.bojnourd.iau.ir/article_517954.html?lang=en
- Saadatkah M., Narimani M., Mousazadeh T., Taklavi S. (2021). Comparison of the efficacy of mindfulness-based cognitive therapy and acceptance and commitment therapy on emotional maturity in people with substance abuse disorders. *Journal of Psychological Science*, 19(96), 1683- 1699. [Persian] <http://dorl.net/dor/20.1001.1.17357462.1399.19.96.12.0>
- Safarzadeh Shirali P, Bavi S. (2019). The Causal Relationship of Self-Differentiation and Marital Intimacy with Attitude to Crossover Relationships with Mediating Role of Marital Commitment in Women Referring to Psychological Centers. *Women and Culture*, 12(46), 87-101. [Persian] https://jwc.ahvaz.iau.ir/article_680155.html
- Sharma KK, Vatsa M, Kalaivani M, Bhardwaj D. (2019). Mental health effects of domestic violence against women in Delhi: A community-based study. *Journal of family medicine and primary care*, 8(7), 2522. http://dx.doi.org/10.4103/jfmpe.jfmpe_427_19
- Shaghaghi F, Agha Yousefi A, Mirza Hosseini H. (2022). Developing a structural model of the quality of the main family and the tendency to infidelity between spouses through the mediation of self-differentiation. *Journal of psychologicalscience*,

- 20(108), 2327-2342. [Persian] <http://dx.doi.org/10.52547/JPS.20.108.2327>
- Shamsaie Z, Karimi Q, Akbari M. (2022). Causal modeling of domestic violence based on marital intimacy, inhibition and marital conflict. *Rooyesh*, 11 (8), 59-68. [Persian] <http://dorl.net/dor/20.1001.1.2383353.1401.11.8.6.7>
- Singh PY, Bhargava M. (1990). Emotional Maturity Scale, Agra: National Psychological Corporation.
- Skowron EA, Friedlander ML. (1998). The differentiation of self inventory: Development and initial validation. *Journal of Counseling Psychology*, 45, 235-246. <http://dx.doi.org/10.1037/a0016709>
- Taghavi J, Tayar pour M, Hashemi zadeh S. (2018). Explanation of marital intimacy on coping styles and psychological hardiness in women with emotional divorce. *Rooyesh*, 7 (9), 1-16. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.2383353.1397.7.9.6.1>
- Tavakoli S, Jafari M. (2020). The role of marital intimacy and spiritual intelligence in predicting pain after elective cesarean section surgery. *JAP*, 11(1), 61-69. <http://jap.iums.ac.ir/article-1-5462-fa.html>
- Tariveh B, Karimi Q, Akbari M, Moradi O. (2019). Structural model of marital commitment based on marital communication beliefs, emotional involvement, and criticism in the family with mediating role of marital intimacy. *Applied Psychology Quarterly*, 2019; 14(1): 139-158. [Persian] <https://doi.org/10.52547/apsy.14.1.139>
- Utomo P, Alawiyah I. (2022). Family-Based Character Education: The Role of Parenting as the Basic of Character Education for Elementary Children. *Journal of Primary Education (JPE)*, 2(1), 1-9. <http://dx.doi.org/10.29300/jpe.v2i1.6976>
- Zamir O. (2022). Childhood maltreatment and relationship quality: A review of type of abuse and mediating and protective factors. *Trauma, Violence & Abuse*, 23(4), 1344-1357. <http://dx.doi.org/10.1177/1524838021998319>